אֶלָּא על כרחך יש ללמוד מכאן שֵׁשׁ לְךָ שָׁעָה [–זמן] שֶׁבָּהּ זָבִין וּמְצוֹרָעִין מְשַׁתַּלְּחִין מן העזרה וְאֵין טְמֵאֵי מֵתִים מְשַׁתַּלְּחִין ממנה, וְבֵאֵיזֶה זמן הוּא, זֶה פֶּסַח הַבָּא בְּטוּמְאָה. שכאשר רוב הציבור טמאי מתים מקריבים אותו בטומאה ואף נכנסים טמאי מתים לעזרה להקריבו, ולפיכך הוצרך הכתוב לצוות על שילוחם של הזבים והמצורעים ממנה אף בזמן זה.

אביי דוחה את המקור שהביא ריש לקיש: **אָמַר** אַבַּיֵי, אִי הָכִי שהפסוק בא ללמדנו כדברי ריש לקיש, לֵימָא נָמֵי – הרי יש לנו לומר גם כן, שֶׁ'**אָמַר** הכתוב שיש לשלח זָב וּטְמֵאֵי מֵתִים, וְאַל יֹאמַר שיש לשלח מְצוֹרָע, וַאֲנִי הייתי **אוֹמֵר** מעצמי ולומד בקל וחומר, אם זָב מְשַׁתַּלֵּחַ, מְצוֹרָע שטומאתו חמורה יותר לֹא כָּל שֶׁכֵּן. וכי שייך שגם כאן נתרץ כדלעיל שהציווי לגבי מצורע אינו מיותר, אֶלָּא בא ללמדנו שֵׁשׁ לְךָ שָׁעָה [–זמן] שֶׁמְּצוֹרָעִין מְשַׁתַּלְּחִין מן העזרה וְאֵין זָבִין וּטְמֵאֵי מֵתִים מְשַׁתַּלְּחִין ממנה, וְאֵיזֶה, זֶה פֶּסַח הַבָּא בְּטוּמְאָה. והלא אין לומר כן, שהרי לפי זה אף הזב עושה את הפסח כשרוב הציבור טמאים, וְכִי תֵּימָא הָכִי נָמֵי שאכן כך הדין, וְהָתְנַן במשנה להלן (צה:), פֶּסַח הַבָּא בְּטוּמְאָה, לֹא יֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ זָבִים וְזָבוֹת נִדּוֹת וְיוֹלְדוֹת, וְאִם אָכְלוּ ממנו, פְּטוּרִין. ומאחר שלפי דרשת ריש לקיש נמצא שאף הזב עושה את הפסח בטומאה, ודין זה אינו נכון כמבואר במשנה, מוכח שאין לדרוש כדבריו.

עתה מיישב אביי את המקור שהביא רבי יוחנן: אֶלָּא אָמַר אַבַּיֵי, לְעוֹלָם לומדים שהפסח בא בטומאה מִקְּרָא קָמָא – מהפסוק הקודם שהביא רבי יוחנן לעיל, שנאמר בענין פסח שני 'איש', ודורשים ש'איש' נדחה לפסח שני ואין ציבור נדחין אלא עושים בטומאה, ומה שהקשה ריש לקיש שניתן לדרוש זאת באופן אחר, שיחיד נדחה לפסח שני ואילו ציבור שרובם טמאים לא מקריבים את הפסח כלל, על כך יש להשיב שאם בֵּן היה הדין, נִיכְתּוֹב רַחֲמָנָא 'אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא', אולם התיבה 'לָנֶפֶשׁ' לָמָּה לִי לכותבה. שהרי בפשטות 'לנפש' בא למעט שאר טומאות שמחמירים בהם יותר מטומאת מת, ואם נאמר שאף הציבור שנטמאו במת אינם מקריבים את הפסח כלל, אם כן אין חילוק בין טומאת מת לשאר טומאות והיה ניתן לכתוב טומאה סתם. וְכִי תֵּימָא שֶׁהֲאִי 'לָנֶפֶשׁ', לְהָכִי הוּא דַּאֲתָא – לכך נכתב, כדי ללמדנו שדווקא הַטְּמֵא מֵת הוּא דְּנִדְחֶה לְפֶסַח שֵׁנִי, אֲבָל שְׁאָר הַטְּמֵאִין לֹא נדחים לפסח שני אלא אינם מקריבים כלל את הפסח, וזוהי חומרתם, וְהָתַנְיָא, יָכוֹל הייתי לומר שלֹא יְהוּ עוֹשִׂין פֶּסַח שֵׁנִי אֶלָּא מי שהיו בי"ד ניסן טְמֵאֵי מֵתִים וְכן מי שֶׁהָיָה בְּדַרְכּוֹ רָחוֹקָה מן המקדש, אבל מי שהיו זָבִין וּמְצוֹרָעִין וּבוֹעֲלֵי נִדּוֹת בי"ד ניסן, מַנַּיִין שאף הם עושים פסח שני אם הספיקו להיטהר, תַּלְמוּד לוֹמַר 'אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא', שמשמע שכל הטמאים בי"ד ניסן עושים פסח שני. ואם כן חוזרת השאלה, 'לָנֶפֶשׁ' דְּכָתֵב רַחֲמָנָא לָמָּה לִי. אֶלָּא על כרחך הָכִי קָאָמַר – כך יש לדייק מהפסוק, שדווקא 'אִישׁ' יחיד שהוא טמא מת נִדְחֶה לְפֶסַח שֵׁנִי, וְאֵין צִיבּוּר שרובו טמאי מתים נִדְחֶה לְפֶסַח שֵׁנִי, אֶלָּא עֲבָדִי – מקריבים את הפסח במועדו בְּטוּמְאָה. ועתה מיושב שנכתב בפסוק 'לנפש' כדי ללמדנו, כִּי עֲבָדִי – שמה שמקריבים צִיבּוּר שרובו טמא את הפסח בְּטוּמְאָה, היינו בְּטומאת טְמֵא מֵת, אֲבָל בכל אחת מִשְּׁאָר הַטּוּמְאוֹת, לֹא עֲבָדִי – אין עושים הציבור את הפסח בטומאה אלא נדחים לפסח שני.

נצטוינו בתורה שלא יכנסו טמאים למקדש ולשאר מקומות שיש בהם קדושה. אלא שחלוק דינם בענין זה, שלטמא מת ולטמא שרץ נאסר להכנס רק ל'מחנה שכינה', דהיינו לפנים משער ניקנור שהוא פתח העזרה, לזב ולבעל קרי אסור להכנס גם ל'מחנה לויה', דהיינו להר הבית כולו, ואילו המצורע משתלח גם מ'מחנה ישראל', דהיינו, שאסור לו להכנס לפנים מהחומה בכל אחת מערי ישראל. ואגב שהוזכר לעיל שילוח המצורעים, מביאה הגמרא מחלוקת בדין מצורע שנכנס באיסור: אָמַר רַב חִסְדָּא, מְצוֹרָע שֶׁעבר וְנִכְנַס לְפָנִים מְמֶחִיצָתוֹ, דהיינו לפנים מהחומה של אחת מערי ישראל, פְּטוּר ממלקות, שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יג מו) בדין המצורע 'כָּל יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יִטְמָא, טָמֵא הוּא, בָּדָד יֵשֵׁב, מחוץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ' (בָּדָד יֵשֵׁב לְבַדּוֹ יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ), והרי שהַכָּתוּב – הפסוק נָתָקוֹ – הוציאו מאיסור לא תעשה והכניסו לַעֲשֵׂה, כלומר, שהתורה נתנה בו דין 'לאו הניתק לעשה' שאין לוקים עליו, משום שמשמע שזו תקנתו, שאם עבר על הלאו יקיים את העשה ולא יענש.

הגמרא מקשה על דברי רב חסדא: אִיתֵיבִיהּ, שנינו בברייתא, מְצוֹרָע שֶׁנִּכְנַס לִפְנִים מִמְּחִיצָתוֹ, נידון בְּאַרְבָּעִים מלקות. זָבִין וְזָבוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ לִפְנִים מִמְּחִיצָתָן, דהיינו, להר הבית שהוא 'מחנה לויה', נידונים בְּאַרְבָּעִים מלקות. וּמָמְא מֵת מִותָּר לִיכָּנֵס לְמַחֲנֵה לְוִיָּה, וְלֹא טָמֵא מֵת בִּלְבַד אָמְרוּ, אֶלָּא אֲפִילּוּ את הַמֵּת עַצְמוֹ מותר להכניס לשם, שֶׁנֶּאֱמַר לגבי משה רבינו בצאתו עם בני ישראל ממצרים (שמות יג יט) 'וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ', ו'עִמּוֹ' משמע בִּמְחִיצָתוֹ, דהיינו במחנה לויה, שהרי משה היה לוי, ואם כן קל וחומר שטמא מת מותר להכנס לשם. הרי מפורש בברייתא שהמצורע שנכנס ל'מחנה ישראל' לוקה, ושלא כדברי רב חסדא.

מיישבת הגמרא: תַּנָּאֵי הִיא – מחלוקת תנאים יש בענין הלימוד מ'בדד ישב', דְּתַנְיָא בברייתא, נאמר במצורע 'בָּדָד יֵשֵׁב מחוץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ', ומשמעות הפסוק 'בדד ישב' היא שלְבַדּוֹ יֵשֵׁב, ובא ללמדנו שֶׁבישיבתו מחוץ למחנה לֹא יְהוּ טְמֵאִין אֲחֵרִים, כגון זבים וטמאי מתים, יוֹשְׁבִין עִמּוֹ, דהיינו ששילוחו חמור משלהם, שמשתלח אף ממחנה ישראל. ועדיין יָכוֹל היית לומר שיְהוּ זָבִין וּטְמֵאֵי מֵתִים מְשַׁתַּלְּחִין לְמַחֲנֵה אַחַת, דהיינו ששילוחם שווה, תַּלְמוּד לוֹמַר בפרשת שילוח המחנות (במדבר ה ג) 'וְלֹא יְטַמְּאוּ אֶת מַחֲנֵיהֶם' בלשון רבים, ולא נאמר 'מחנם', ומכאן שבא הכתוב לִיתֵּן מַחֲנֶה לָזֶה וּמַחֲנֶה לָזֶה, כלומר, שבא ללמדנו שכל אחד מהטמאים הנזכרים בפסוק שלפני כן משתלח למחנה אחר, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אֵינוֹ צָרִיךְ – אין צורך בדרשה מ'בדד ישב' כדי ללמדנו שהמצורע משתלח מחוץ לשלושה מחנות, שֶׁהֲרֵי הוּא אוֹמֵר (שם פסוק ב) 'וְיִשַׁלְּחוּ מִן הַמַּחֲנֶה כָּל צָרוּעַ וְכָל זָב וְכֹל טָמֵא לָנָפֶשׁ', ומשם ניתן ללמוד את החילוקים שיש בשילוחם של הטמאים. שכן קשה, 'אָמַר הכתוב שיש לשלח טְמֵאֵי מֵת, וְאַל יֹאמַר שיש לשלח טְמֵאֵי זָב, וַאֲנִי הייתי אוֹמֵר מעצמי ולומד בקל וחומר, אם טְמֵאֵי מֵתִים מְשַׁתַּלְּחִין, זָבִין שטומאתם יותר חמורה לֹא כָּל שֶׁכֵּן, אם כן לָמָּה נֶאֱמַר שמשתלח הַזָּב, לִיתֵּן לוֹ מַחֲנֶה שְׁנִיָּה לשילוחו, שבנוסף לשילוחו ממחנה שכינה משתלח גם ממחנה לויה. וְכן קשה, 'אָמַר הכתוב שיש לשלח זָב וְאַל יֹאמַר שיש לשלח מְצוֹרָע, וַאֲנִי הייתי אוֹמֵר מעצמי, אם זָבִין מְשַׁתַּלְּחִין, מְצוֹרָעִין שטומאתם חמורה יותר לֹא כָּל שֶׁכֵּן, אם כן לָמָּה נֶאֱמַר שמשתלח הַמְּצוֹרָע, לִיתֵּן לוֹ מַחֲנֶה שְׁלִישִׁית לשילוחו, שבנוסף לשילוחו ממחנה שכינה ולויה משתלח גם ממחנה ישראל. וממילא כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר במצורע 'בָּדָד יֵשֵׁב', לֹא הוצרך ללמדנו שהמצורע משתלח ממחנה ישראל, אלא בא הַכָּתוּב לִנְתָקוֹ לַעֲשֵׂה ולפטור אותו ממלקות אם נכנס לשם. ונמצא שרב חסדא סבר בשיטת רבי שמעון, שהכתוב 'בדד ישב' בא לנתקו לעשה, ואילו הברייתא ששנינו בה שמצורע שנכנס לפנים ממחיצתו לוקה נקטה כדעת רבי יהודה, שסבר שמפסוק זה לומדים שהמצורע משתלח יותר משאר טמאים ואין אומרים שנתקו הכתוב לעשה לפטרו ממלקות.

הגמרא דנה בדברי רבי שמעון שהיה ניתן ללמוד את שילוח הזב בקל וחומר משילוח טמא מת. שואלת הגמרא: מַאי חוּמְרֵיהּ – מדוע חומרתו דְּזָב מְטַמֵּא מֵת. משיבה הגמרא: שֶׁכֵּן אצל הזב טוּמְאָה יוֹצְאָה עָלָיו מִגּוּפוֹ. מקשה הגמרא: אַדְרַבָּה, מֵטַמֵּא מֵת חָמוּר ממנו, שֶׁכֵּן טָעוּן הַזָּאָה של מי חטאת בימים שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי לטהרתו, ואילו הזב נטהר בטבילה בלבד. מתרצת הגמרא: אכן, אין כוונת רבי שמעון לומר שניתן ללמוד את שילוח הזב מטמא מת, אלא כוונתו היא, שהרי אָמַר קְרָא [–הפסוק דלעיל] לגבי המחויבים בשילוח 'טָמֵא לָנֶפֶשׁ', והוסיף 'וְכֹל טָמֵא' כדי לְרַבּוֹת טָמֵא שֶׁרֶץ לשילוח ממחנה שכינה בטמא מת. וְמתוך שזָּב חָמוּר מֵטַמֵּא שֶׁרֶץ היה ניתן ללמוד את שילוחו ממנו בקל וחומר, אלא שנכתב שילוחו בפירוש כדי ללמדנו שמשתלח גם ממחנה לויה.

שואלת הגמרא: וּמַאי חוּמְרֵיהּ של הזב מטמא שרץ. משיבה הגמרא: כְּרַאֲמָרָן, שהטומאה יוצאת מגופו. מקשה הגמרא: אַדְרַבָּה, טמא שֶׁרֶץ חָמוּר ממנו, שֶׁכֵּן מְטַמֵּא בְּאוֹנֶס, ואילו הזב אינו נטמא כשראה מחמת אונס. מתרצת הגמרא: אָמְרִי,

כִּי הַאי גַּוְונָא זָב נַמִּי טַמּוּיֵי מְטַמֵּי בְּאוֹנֶס – אף זב הנטמא בטומאה כזו הדומה לטומאת שרץ דהיינו טומאת ערב, נטמא אף באונס, וּבְדָרֵב הוֹנָא, דְּאָמַר רַב הוֹנָא, רְאִיָּה רִאשׁוֹנָה שֶׁל זָב שנטמא מחמתה רק עד הערב, מְטַמְּאָה אותו אף בְּאוֹנֶס. נמצא שאין שום חומרא בטמא שרץ יותר מבזב, ומאחר שזב חמור ממנו שטומאתו יוצאת מגופו ניתן היה ללמוד את שילוח הזב בקל וחומר מטמא שרץ.

נתבאר לעיל בדברי רבי שמעון ש'צרוע' שנזכר בפסוק הוא מיותר, שכן ניתן ללומדו בקל וחומר מזב. הגמרא דנה בקל וחומר זה. שואלת הגמרא: מַאי חוּמְרֵיהּ דִּמְצוֹרָע מִזָּב. משיבה הגמרא: שֶׁכֵּן מצורע טָעוּן פְּרִיעָה – שיגדל את שערות ראשו, וּפְרִימָה – ויפרום את בגדיו, וְאָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמִּטָּה, מה שאין כן זב שאינו מחויב בדברים אלו. מקשה הגמרא: אַדְרַבָּה, זָב חָמוּר ממנו, שֶׁכֵּן מְטַמֵּא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב שתחתיו ועושה אותם אב הטומאה, וְכֵן מְטַמֵּא כְּלֵי חֶרֶס בְּהֶיסֵּט – על ידי הזזתו, אף אם לא נגע בו, מה שאין כן מצורע. מתרצת הגמרא: אכן, אין כוונת רבי שמעון לומר שניתן ללמוד את שילוח המצורע מזב, אלא כוונתו היא, שהרי אָמַר קְרָא [–הפסוק דלעיל] לגבי המחויבים בשילוח 'זָב', והוסיף 'וְכָל זָב' כדי לְרַבּוֹת בַּעַל קֶרִי לשילוח ממחנה לויה כזב. וּמתוך שְׁמִצְוָרָע חָמוּר מִבַּעַל קֶרִי היה ניתן ללמוד את שילוחו ממנו בקל וחומר, אלא שנכתב שילוחו בפירוש כדי ללמדנו שמשתלח גם ממחנה ישראל.

שואלת הגמרא: וּמַאי חוּמְרֵיהּ של המצורע מבעל קרי. משיבה הגמרא: כְּדַאֲמָרָן, שטעון פריעה ופרימה ואסור בתשמיש המטה. מקשה הגמרא: אַדְרַבָּה, בַּעַל קֶרִי חָמוּר ממנו, שֶׁכֵּן מְטַמֵּא בְּמַשָּׂאוֹ קרי שיוצא ממנו, ואילו המצורע נטמא רק כשנראה בו נגע בגודל של כגריס לפחות. מתרצת הגמרא: סָבַר לָהּ רבי שמעון כְּרַבִּי נָתָן, דְּתַנְיָא, רַבִּי נָתָן אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי יִשְׁמָעֵאל, זָב צָרִיךְ שתצא ממנו זיבה בשיעור של בַּחֲתִימַת – כדי סתימת הנקב של פִּי הָאַמָּה כדי שיטמא, וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים, אלא סברו שנטמא בזיבה בשיעור כלשהו. וְאִיתְּקֵשׁ לֵיהּ – והוקש בַּעַל קֶרִי לְזָב, שאף הוא נטמא רק כשיוצא ממנו קרי בשיעור זה של בחתימת פי האמה. ומאחר ששיעור זה גדול משיעור כגריס שנאמר במצורע, נמצא שאין שום חומרא בבעל קרי יותר ממצורע, ולפיכך ניתן היה ללמוד את שילוחו מבעל קרי בקל וחומר.

הגמרא דנה עוד בדברי רבי שמעון. שואלת הגמרא: וְ'כָל צָרוּעַ' לָמָּה לִי, כלומר, מאחר שביארה הגמרא בדברי רבי שמעון שמרבים מ'וכל' שנאמר בטמא מת את טמא שרץ וכן מ'וכל' שנאמר בזב את בעל קרי, מה לומדים מ'כל' שנאמר לגבי מצורע. משיבה הגמרא: אכן אין לומדים ממנו דבר, אלא אֵירְדִי – אגב דְּכָתְבִי בהמשך הפסוק 'כָּל זָב, כָּתְבִי נַמִּי בתחילת הפסוק 'כָּל צָרוּעַ'.

הגמרא דנה בדעת רבי יהודה. מקשה הגמרא: וְרַבִּי יְהוּדָה מה סובר, והרי שַׁפִּיר [–יפה] קָאָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, שמהפסוק של 'וישלחו מן המחנה' עצמו ניתן ללמוד את החילוקים שיש בדין שילוח הטמאים, ואין צורך בפסוק הנוסף שהביא רבי יהודה. מתרצת הגמרא: סבר רבי יהודה שֶׁהַזּוֹב – מה שהוזכר בפסוק צרוע וזב, מַיְצֵי לֵיהּ – נצרך לְכְדַתַנְיָא, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, יָכוֹל היית לומר שאם דָּחֲקוּ [–נדחקו] זָבִין וּמְצוֹרָעִין וְנִכְנְסוּ לָעֲזָרָה בְּפֶסַח הַבָּא בְּטוּמְאָה כשרוב הציבור טמאי מתים, יָכוֹל יְהוּ חַיָּיבִין על כך כרת, תַּלְמוּד לוֹמַר (במדבר ה ב) 'וישלחו מִן הַמַּחֲנֶה כָּל צָרוּעַ וְכָל זָב וְכֹל טָמֵא לָנָפֶשׁ, שהקיש הכתוב את הטמאים זה לזה, כדי ללמדנו, שרק בְּשָׁעָה שֶׁטְּמֵאֵי מֵתִים מְשַׁתַּלְּחִין מן העזרה ואסורים להכנס אליה, אף זָבִין וּמְצוֹרָעִין מְשַׁתַּלְּחִין ממנה ומתחייבים על כך כרת, אך כאשר אֵין טְמֵאֵי מֵתִים מְשַׁתַּלְּחִין מן העזרה ומותרים להכנס אליה, כגון כשהפסח בא בטומאה, אֵין זָבִין וּמְצוֹרָעִין מְשַׁתַּלְּחִין מן העזרה לענין שיתחייבו על כך כרת. ומאחר שסבר רבי יהודה שהפסוק צריך לדרשתו של רבי אליעזר ואינו מיותר, היה צריך ללמוד את חילוקי המחנות מפסוקים אחרים.

הגמרא חוזרת לדון בדברי הברייתא: אָמַר מַר, 'זָב' וְ'כָל זָב' לְרַבּוֹת בַּעַל קֶרִי. מְסַיַּיע לֵיהּ – יש מכאן סיוע לְדברי רַבִּי יוֹחָנָן, דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מְחִילּוֹת שתחת העזרה לֹא נִתְקַדְּשׁוּ בקדושתה, וּבַעַל קֶרִי מְשַׁתַּלֵּחַ חוץ לְשָׁתֵּי מַחֲנוֹת, ממחנה שכינה וממחנה לויה. שלדינו השני יש סיוע ממה שהתבאר בדברי הברייתא, שבעל קרי משתלח ממחנה לויה כזב.

הגמרא מקשה על דברי רבי יוחנן: מֵיתִיבִי, שנינו במשנה (זבים פ"ה מי"א) בַּעַל קֶרִי הרי הוא כְּמַגָּע – כמי שנגע בשֶׁרֶץ. מַאי לָאו כוונת המשנה היא להשוותם לְענין מַהֲנוֹתָם, שכשם שטמא שרץ משתלח רק ממחנה שכינה כך גם בעל קרי, ושלא כדברי רבי יוחנן. מתרצת הגמרא: לֹא זוהי כוונת המשנה, אלא כוונתה ששוים הם לְענין משך טוּמְאָתָם, שאינם טמאים שבעה ימים כזב וטמא מת אלא טומאת ערב בלבד.

שבה הגמרא ומקשה: וכי ניתן לבאר את המשנה לְענין משך טוּמְאָתָם, והרי הַאי [–טמא שרץ] טוּמְאַת עֶרֶב כְּתִיב בֵּיהּ בפירוש, וְהַאי [–בעל קרי] טוּמְאַת עֶרֶב כְּתִיב בֵּיהּ בפירוש, ולא מסתבר שתשמיענו המשנה דינים המפורשים בתורה, אֶלָּא לָאו צריך לומר שכוונת המשנה להשוותם לְענין מַהֲנוֹתָם. מתרצת הגמרא: לֹא, לְעוֹלָם כוונתה להשוותם לְענין דין טוּמְאָתָם, וְהָא קָמַשְׁמַע לָן, דְּבַעַל קֶרִי כְּמַגָּע שֶׁרֶץ, מַה – כשם שמַגָּע שֶׁרֶץ מְטַמֵּא את האדם גם בְּאוֹנֶס, כגון שנפל עליו שרץ מת שלא ברצונו, אַף בַּעַל קֶרִי מְטַמֵּא [–נטמא] גם בְּאוֹנֶס, כגון שראה מחמת ריבוי אכילה ושתיה.

הגמרא שבה ומקשה על דברי רבי יוחנן: מֵיתִיבִי, שנינו בהמשך אותה משנה,